

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kiszgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.

Élőfizetési árak: egész évre 100 K, félre 80 K, negyedévre 40 K, egy óra 13-30 K. Egyes szám ára 2 K.

Feliról szerkesztő:

ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kiszgazda- és földmives-szövetség hivatalos lapja.

Megjelenik minden pénteken és vasarnap.

Szemle.

Mint ismeretes, a jövételi bizottság sürgős előlegként meghatározott mennyiségű előállítat kiszolgáltatását követte Magyarországtól, dacára a trianoni békeszerződés 6. §-ában lefektetett azon rendelkezésnek, hogy a szövetséges és társult hatalmak országaitól a hadműveletek következtében elhajtott és kikapartított állatállomány pótlására élő állatoknak sürgős előleg címűen való kiszolgáltatását csupán közvetlenül a békeszerződés életbeléptetésétől számított három hónapon belül kerülhet sor.

A békeszerződésben megjelölt három hónap már régen eltelt, tehát ezen rendelkezése is az időtúlnak — mint a régi más, amely szerencsétlen hazánk teljes tönkretételét tüzte ki célul — jogtalan. Tudják ezt nagyon jól a szülőjező ámbint nagymesterei is, meg vannak róla győződve, hogy az igényelt állatállományról való kiszolgáltatása katasztrofális következményekkel jár közgazdasági életünk, de náluk egy nemzet tönkretétele, a végpusztulásba való lasztítása nem számít. Meg kell tenniük, mert unokáik, a bocskoros oláhok és szerbek már is lépéseket tettek arra, hogy a túlnak követelt állatokat Svájcban adhatassák.

A rablók, az árulók hadának még nem volt elég a Bányai aranykalászos rónával, nem volt elég, hogy elrabolták tőlünk a tejjel-mézrel folyó Bácskát, elvették, elorozták tőlünk kincses Erdélyünket s a többi, magyar vérrrel szerzett s ezer esztendő keserves viszontagságai között is megtartott drága magyar területet, ahonnan ezrével adhat el magyar lovat, magyar búzát!!

Nem!! Ez sem volt elég a gyáva rablók mohó hadának, sár, könyörög, hiszen tudja, hogy pártfogója a nagy-ántánt bőkezű akkor, amikor máséból, a mienkből tud adni!! Ismét sirnak, könyörögnek a sötét balkánnak e díszes penészvirágai, az emberi civilizációnak ezek a korcs fattyuhajtásai, mert tudják, érzik: a rabolt holmi már fogytán van, ismét rabolnók kell. Csak adjon az ántánt a mienkből kedvenceinek, de jegyezze meg jól magának a művelt Nyugat, hogy teljesen kifosztva és lerongyolódva is egész életünkben a véres bosszúra gondolunk, bosszúra soha nem felejtésre neveljük gyermekeinket, s ha eljön az idő, tüzzel-vassal, avagy pusztá kézzel is kiverjük unokáikat: az áruló csehet, a vad rácot és a bocskoros oláht. Ha pedig a magyarok Istene pusztulásra ítélt benünk, úgy minden átkunkat, minden szenvedésünket nekik hagyjuk magyar örökségül!!

TAVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

A miniszterelnök érdekes nyilatkozata.

Páris, apr. 8.

A New-York Tribuna tudósítója Budapesten járban megkérdezte Bethlen miniszterelnököt, hogy mi a véleménye a genai konferencia kilátásairól. A miniszterelnök kijelentette, hogy a maga részéről kétkedően néz a konferencia eredménye elé. A kormány azzal a szándékkal fogadta el az értekezésre való meghívást, hogy Genuában szószóloja lesz azoknak az alapelveknek, melyek nélkül Európa gazdasági megszilárdulása teljes lehetetlenség. Sajnos, igen gyenge esélye van annak, hogy ezek az alapelvek kellő figyelemben és méltánylásban részesüljenek. Ezeknek az alapelveknek kifejtése során Bethlen miniszterelnök ismételt hangsúlyozta, hogy Magyarország okvetlen meg akarja tartani függetlenségét, melyet olyan drágán váltott meg az ország, mely a leghatározottabban a független nemzeti királyság meli-eit van. Egyetlen magyar ember se akad, aki a régi osztrák-magyar monarchia helyreállítását kívánná, bármely formában óhajtanák is ezt megvalósítani. A miniszterelnök utalt a dunai konföderáció gondolatára, ezen utalás tulajdonképpen nem lenne más, mint a kettős monarchia tökéletlen formában való felújítása. Má-

sok az utódállamok vámuniójával foglalkoznak. Ezt az eszmét is elveti, mert Magyarország gazdasági talpraállításához okvetlenül szükséges, hogy a vámok megszabásáról teljes szabadsággal rendelkezzenek. A jövételi kérdésről szólva a miniszterelnök kijelentette, hogy Magyarország addig egyáltalán nem gondolhat a maga gazdasági megerősítésére; míg ez a demokrisi kard lenyegzetőleg függ az ország feje fölött. A rövidlátó jövételi politika lehetetlenné teszi a nemzet gazdasági lábraállását. Találó példa volt erre az ántánt legutóbbi követelése, mikor Magyarországtól élő állatok kiszolgáltatását kívánta. Mihelyt a hír nyilvánosságra jutott, a magyar korona egyszerre nagyot esett, melynek következtében természetesen minden életszükségleti cikk újból megdrágult. A gazdasági életben az egész vonalon gyászos következménye mutatkozik annak, hogy az ántánt ilyen fantasztikus követeléseket támaszt.

Magyarország a háboru után elvesztette eredeti területének kétharmad részét és ily módon többet fizetelt, mint bármely más legyőzött állam. Aki jövételt követel Magyarországtól, az egyszerűen az ország romlására tör. Nyilatkozatának végén a miniszterelnök kijelenti, hogy a helyzet válságos voltát egész nyilvánosan fel akarja táni a válsztási harcok során. Reméli, hogy a magyarok megértik a helyzet komolyságát és a pártellentéteket félretéve, egyesülnek az ország megmentésére.

Temetés után

sokáig csendes szokott lenni a ház tája. Jóérzésű atyafiak nem ülnek össze a temetőböljövét perlekedni, hanem ha épen elintézendő, megbeszélendő kérdéseik vannak, csendben, nyugodtan, a gyászhoz illő komolysággal szokták ezt megcselekedni. Nem így van ez minálunk, a mi szükreszabott, leégett, félig rombdölt házunkban: Magyarországon. Itt mintha gonosz démonok szállták volna meg a lelkeket, mintha teljesen eszüket vesztették volna e kálváriás hazának megtevelyedett fiai, már akkor egymásnak rontanak, mikor még alig hangzottt el az elhunyt fölött az utolsó ámen.

Addig, míg élt az elhunyt, különböző — érvényesség tekintetében méltán vitatható — törvényes rendelkezések és érzelmi motívumok alapján tartották örökösén felszinen a királykérdést; ma: törvényes és észszerű okok hiányában a vallási és felekezeti kérdés gonoszult égető tüzcsováját sütik a magyarság agyon-

gyötört lelkére. Borzadva látjuk, hogy a halottal egyidejűleg porbadólt ház körül a peres atyafiak míg egyik kezükben látszólag a békés munka eszközeit: az ásót, kalapácsot tartják, addig a másik kezük titkon tört, gyilkos tört szorongat, meg a testvér vért szomjuhozza. Nem érzik a Végzet intő kezét, nem hallják a szerencsétlen uralkodó halálából felénk hangzó szózatot, mely, megtérésre, megbékélésre int.

Addig, míg IV. Károly élt, mindenki által tudott hontalan elhagyatottságban; szinte isteni csodával lelt volna határos a királykérdést úgy megoldani, hogy abban a lelkek összessége megnyugvást találjon. Mert bár a nagy összesség úgy érezte, hogy örökre elszakadtak azok a törvényparagrafusokból álló láncszemek, melyek bennünket Ausztriához fűztek, mégsem jelenthette ez egyben a koronázás ténye közjogi erejének elenyészését, mégsem tette meg nem koronázottá a királyt.

Ma a kifürkészhetetlen végzet, a

bölcs isteni intézkedés következtében másképp áll a helyzet. Ma nincs már Magyarországnak koronás királya, ma nincs már hátsági eskü, mely bennünket a fölkenet uralkodóhoz köt, ma nincs már törvényes jogalap (különösen a detronizációs törvény következtében), mellyel a trónörökös kérdése alátámasztható lenne. Ma a nemzet csakis szabad és semmiféle befolyásokkal át nem szőtt akaratával rendelkezhetik a saját sorsa felett.

Az isteni végzet utat mutatott nekünk, most az a kérdés, követjük-e a kijelölt utat, vagy megmaradunk-e a maradiak között, mely eltemetéssel fenyeget.

Temetés után nem illik hajba kapni a felett: *ki legyen az új gazda*. Nem alkalmas a mai pillanat sem arra, hogy a királykérdést megoldjuk. Nincsenek meg erre sem itt benn, sem a külföldön a feltétlen megbízható és elfogadható feltételek, melyre jövőnket építeni lehet. A lelkek ma még tajtékos hullámainak előbb le kell csitulniuk, ezek helyén a nyugalomnak, kébevágynak kell tanyát ütniök, a külföld szimpátiáját, megértését, méltányosságát kell kiérdemelnünk, vagy kivivnunk, rombadőlő házuk táját kell rendbe szednünk, meg kell teremtenünk Nagy-Magyarország helyreállításának elengedhetetlen feltételeit és ha mindez el lesz már végezve: akkor gondoskodhatunk új gazdáról. Gyászos, rozzant házban, melyből kirí az éhség és nyomor, nem királyok — de koldusok szoktak lakni.

Ez a mi teendőnk, ez az az út, melyet számunkra végzetünk kijelölt, ez az a munka, melyre hivatva vagyunk. Aki pedig közénk tolokodik gyászos, fájdalmas, de nemes munkánkat zavarni, lelkeinkbe mélytelt hinteni, velünk kihívó módon perbeszálni, azt taszítsuk el magunktól, mert az ellensége magunknak, ellensége nemzetünknek. **D.**

Hogyan folyt le a király temetése

Az ántánt nem engedi Magyarországra jönni IV. Károly családját.

A madri ABC közli külön tudósítójának részletes jelentését a funchali temetésről. A tudósítás szerint a temetés pompás időben, az egész lakosság részvételével a temetőben lévő mauzoleumban történt. A menet a halottas háztól a templomba ment, ahol a funchali püspök a beszterelést végezte.

A koporsót piros-fehér-zöld és fekete-sárga zászló borította,

rendkívül sok virágkoszorúval együtt. A koporsó mögött az özvegy és gyermekei haladtak Károlyi József gróffal, mögöttük a spanyol konzul, mint a spanyol király képviselője.

Funchalban időző idegenek, különösen angol családok nagyszámban vettek részt a temetésen. A városban a temetés napján általános gyász uralkodott. Az üzletek egész nap zárva voltak. (Nem úgy, mint Budapesten, ahol csak pénteken, az Erzsébetvárosi Kör zsidó áldozatainak temetésén jutott eszükbe a kereskedőknek üzleteiket bezárni. A szerk.)

Még nem bizonyos, hogy a végleges temetés hol és mikor lesz, annál inkább, mert a végrendelet, mely a királyné birtokában van, még nem bontották fel. Erre nézve bevárják

Hunyadi József gróf, a király utolsó főudvarmesterének megérkezését.

A Havas-ügynökség jelenti, hogy az elhunyt Károly király szivét kristályüvegbe készült edényben helyezték el s az üveget ezüst ládikóba zárták.

Károly király szivét Bécsbe, holttestét pedig Budáprestre szállítják.

A halott király szivét ősei temetkezési helyére, a kapucinusok templomának sírboltjába viszik, a holttestet pedig valószínűleg a magyar legitimiták kívánságának megfelelően a koronázó Mátyás-templomban helyezik örök nyugalóvá.

Hágán át érkezett funchali jelentés szerint Delug tanár odaérkezett.

Római jelentés szerint a San Camillo-templomban Károly király lelkiüdvéért tegnap gyászistentisztelet volt, amelyen, megjelentek Magyarország hivatalos képviselői, valamint a római magyar kolónia tagjai. A gyászmisén a pápa is képviseltette magát.

Hága, ápr. 7.

Az United Press párisi jelentése szerint a nagyköveti konferencia egyik legközelebbi ülésén foglalkozni fog azzal a kérdéssel, vajjon szükséges-e Zita királynét és családját továbbra is Madeira-szigetén vagy más helyen felügyelet alatt tartani.

Páris, ápr. 7.

(Havas.) Mint az Echo de Paris jelenti, a nagyköveti értekezlet tegnap foglalkozott a Károly király halála következtében előálló helyzettel és elhatározta, hogy rajta lesz a tartásdíj rendezésén. Az ülésen utaltak arra, hogy a Habsburgoknak Magyarországon birtokaik vannak, amelyek értékét mintegy 30 millió aranykoronára becsülik.

A nagyköveti értekezlet elhatározta továbbá, hogy a hatalmak a budapesti gyásznemességükben nem képviseltetik magukat.

A királynénak és gyermekeiknek megengedik, hogy Madeirát elhagyják. Egy másik menedékhelyet fognak kijelölni számukra, amely Európában lesz, de nem Magyarországon.

Már is szóba jött e tekintetben Wight szigete. (MTI.)

Páris, ápr. 7.

(A Budapesti Tudósító távirata.) Az Echo Nationale, Clemenceau lapja kijelenti, hogy lehetetlen Zita királynénak és családjának Magyarországra való hazatérésüket megengedni, mert nem az elhunyt király, hanem felesége volt a tulajdonképeni mozgató erő a trón visszaszerzésére irányuló eddigi kísérleteknél.

Kétszáz ezer hold földet mentenek meg a termelésre.

A földmivvelésügyi miniszteriumban törvényjavaslat készül, amely a Pestígyében fekvő kétszáz ezer katasztrális holdnyi mocsaras és szikes területet csatornázás útján termelőterületté akarja átalakítani. A törvényjavaslat költségelőirányzata kétszázötvenkétmillió korona.

A szóbanforgó csatornarendszer tervei már a háborút megelőző években elkészültek és a pest megyei árvízszabályozó társaság meg is kezdte a terv megvalósítását. A soroksári Dunaágból kiinduló és Bajánál visszatorló csatornahálózatnak egy része — a Baja fölötti szétágazó déli szakasz — ugyancsak a háború előtt el is készült. A háború alatt szünetelt a munka, a forradalmak után pedig a tervező társulat már képtelen volt arra, hogy saját erejéből megindítsa az új munkát.

A földmivvelésügyi miniszterium most egészen új pénzügyi alapon fog hozzá a munkához. Az új tervszerint az érdekeltség holdankint és évente mint kétszáz koronát fizet négy éven keresztül. Miután azonban ez az összeg kevés volna, az állam négy éven keresztül ugyanannyit ad hozzá és az érdekelteket arra fogja kötelezni, hogy ők viszont ugyanezt a terhet még négy évig tovább fizessék, hogy az állam kamatmentesen adott hozzájárulása megtérüljön.

Miután a szóbanforgó terület hasznosításának tervével Amerikában is ismert tudósunk, Sigmund Elek műegyetemi tanár sokat foglalkozott, megkérdeztük, hogy mi a véleménye a készülődő törvényjavaslatról és a benne foglalt költségvetésről, a következő választ kaptuk:

— Költségvetést ilyen nagyméretű munkára ma lehetetlenség felállítani. A kényszerítésből mégis fölállított költségvetés csak hozzátevőleges lehet, mert a valuta ingadozása és a munkabérek változása a költségvetési számításokat már előre megfosztja realitástól. Normális viszonyok között is elő kell készülni váratlan eseményekre, de ez csak néhány százaléknyi eltérést jelent. Ma az összeg felét, — esetleg a dupláját, aszerint, amint pénzünk értéke fel vagy lefelé tör.

— A fontos azonban az, hogy megkezdik a munkát. Ez a rendkívül nagy horderejű munka csak arra vár, hogy hozzáfogjanak, mert már az első egy-két év eredménye biztosítja azt, hogy többé már nem hagyják abba. Ha szükség lesz rá, majd megszerzik a hozzávaló pénzt.

— A munka következtében esetleg már a második évben jövedelmet várhatnak. Halasztavak, öntözött rétek már a következő évben pótolják a kiadásoknak egy részét. A harmadik vagy negyedik évben már jelentékenyen fokozható a jövedelmezőség és a szikes föltek hasznosítása is megkezdődik.

Felemelik

a gazdasági munkások betegségeit.

Tizenöt szörös segély és járadék.

— Budapesti tudósítónktól. —

A nemzetgyűlés az utolsó hetében elfogadta a mezőgazdasági munkásbetegségsegélyezésről szóló törvényjavaslatot. Ez az úgynevezett kerettörvény egyben felhatalmazta a földmivvelésügyi miniszteriumot arra, hogy a kirovandó járulékokat megállapítsa, valamint a balesettől sújtott egyéneket a mai viszonyoknak megfelelő segélyben részesítse. Mayer János földmivvelésügyi miniszter a legbehatóbban foglalkozott ezzel a kérdéssel és a törvényjavaslatlalt egy időben a végrehajtási utasítást is elkészítette.

A dijaknak és járulékoknak a mértékére nézve kérdést intéztünk Mayer Károly dr. miniszteri tanácsoshoz, aki a földmivvelésügyi miniszteriumban az immár elfogadott javaslatot elkészítette. A következő választ kapta munkatársunktól:

A törvény nyomán kiadandó végrehajtási utasítás máris készen van s a legközelebbi napokban — amint a földmivvelésügyi miniszter úr a nemzetgyűlésen megígérte — a Ház munkáügyi és földmivvelési egyesített bizottsága elé kerül. A bizottság fogja a végrehajtási rendelet tulajdonképeni kereteit megszabni és fog határozni a felett, hogy a végrehajtási rendelettervezet javaslataiból melyiket emeli érvényre. A tervezet elkészítését — úgymond a miniszteri tanácsos — hosszas és megfelelő matematikai számítások előzték meg és több megoldási lehetőséget vettek fel.

Az egyik számítás szerint az eddigi egy koronás évi díjakat husz koronára, ezzel kapcsolatban — tekintettel arra, hogy az orvosi és gyógyszerdíjak is tetemesen emelkedtek — az egy koronás napi segélyt tizenöt koronára, az eddigi évi kélszáznegyven koronás járadékot háromezer hatszáz koronára emelnék.

Más megoldási tervzetek szerint, amelyek évi pénztári tagsági díj 30, 40, illetve 50 koronát vesznek alapul, a nyújtandó segélyek is megfelelően magasabban lennének megállapítva és pedig: napi segély baleset esetén 20—25 koronáig, munkaképtelenség esetén évi járadék 4800—7200 koronáig. A halálkozás esetére szóló családi segélyt 400 koronáról 1500—1600 koronára emelik, a gyermekekenti segélyt 300—400 koronára. A felemelt díjak, illetve segélyek 1922. január 1-től érvényesek.

A gazdasági munkások kötelező balesetbiztosításáról szóló törvényjavaslatot csupán az új nemzetgyűlés tárgyalhatja, miután erre az idő szerint nincs idő.

Legelő-igénylés a földreform alapján.

A földreformtörvény egyik paragrafusa szerint legelő-igénylés csak olyan helyen teljesíthető, ahol legelőterület főleg van, mert magasabb kultúráról (szántóföld) alacsonyabb kultúrára áttérni nem lehet. Ez az intézkedés teljesen iluzóriussá teszi a földreformtörvénynek a legelőkre vonatkozó rendelkezését. Mert ma Csonka-Magyarországon megmaradt közel három és félezer község közül alig van ötszáz, melynek határában legelő céljaira az előírás szerinti alkalmas terület rendelkezésre állana. Már pedig tudjuk azt nagyon jól, hogy intenzív gazdálkodást állattenyésztés nélkül folytatni nem lehet, állattenyésztés pedig a földmivelés mai állása mellett legelő nélkül elképzelni nem lehet. Hiába van tehát a földbirtokreformban a kisbirtokok és az örökutajdonbavétel lehetőségének biztosítása, ha az új birtokok egy darab jószágot sem tarthat, mert nincsen legelő, istállózás mellett pedig az állattenyésztés nem fejlődhetik. Nagyon sok helyen vannak olyan területek, melyek részben, vagy többé-kevésbé vizesek, sőt a kataszteri tiszta jövedelem szempontjából értékelve sincsenek, vagy dombosak, szikesek, de mert egyik részét szántogatják, nem engedni a törvény legelőt elnyerni. Ez így nem jól van. Ezen változtatni kell, mert a földreformtörvényt eredményesen a gazdaközönség és az ország javára addig nem lehet végrehajtani, amíg a legelőigénylések ilyen szigorú tilalmazása áll fenn.

Védjük meg gyümölcsfainkat a gombabetegségek ellen!

A kora tavasz közeledtével igen fontos teendők megvalósítása vár a gyümölcstermészéssel foglalkozókra. Az évek óta elhanyagolt termőfákat, a rájuk levő betegségekkel szemben, haladéktalanul a leg gondosabb kezelés alá kell venni, mert a fa életképességének, egészségének és ezzel kapcsolatban termőképességének igen nagy mértékben komoly veszélyeztetői ezek.

Hogy ezekkel a súlyos károkat okozó betegségekkel szemben a sikeres küzdelmet felvehessük, felhívjuk különösen a közvetlen érdekelteket természetük figyelmét arra a fontos körülményre, hogy kielégítő eredményt csak úgy

érünk el, ha minél többen, egységes akarattal indítatva, minél szélesebb körben kiterjesztve hajtjuk végre a szükséges védekezési teendőket. E közlemény szűk keretén belül, a védekezést főbb körvonalban ismertetjük meg, míg a részletességre kiterjeszkedő tudnivalókat, a m. kir. növényélet és kórtani állomás az érdeklődők számára bármikor készséggel és díjtalanul megadja.

Főbb teendők most a következők:
Rügyfakadás előtt fájnkat gondosan tisztogassuk meg az elhalt, vagy beteg ágárszektől, a szükséges szakszerű metszést végezzük, vagy végéztessük el. A nagyobb sebhelyeket, esetleges gombafertőzést ellen vértetükátránnyal kenjük be, a rájuk élősködő likacsombákat jó mélyen kivágvva távolítsuk el, úgyszintén a vértetves foltokat is éles késsel kitisztogatva vértetükátránnyal bekenjük. Idősebb fákat a kergesedéstől és mohásodástól alkalmas tompa eszközzel alaposan tisztogassuk meg, s ha mindezzel elkészültünk, akkor az egyes betegségekkel szemben használatos megfelelő védekezőszerekkel alaposan megpermetezzük. Ugy az egyes fák, valamint a zárt egységet képező gyümölcsösök aiját, ha az időjárás még megengedi, jó darabosan és mélyen ássassuk fel, hogy a földre hullott gombaszervek föld alá kerülve, elpusztuljanak. A rendszeresen és szakszerűen végrehajtott védekezésnek és szakszerűen végzett kezelésnek az eredménye már az első évben mutatkozni fog, természetesen a védekezést évről-évre állandóan kell végezni, mivel a fertőzés lehetősége is állandó. A ma használatos védekező szerek a sulfolor, mészkénit, bordóli lé és a rézkénpor. (Kísérileg kipróbált és használatra kész védekező szerek hazánkban tudomásunk szerint csak az újpesti „chinoin” gyár mezőgazdasági osztálya gyárt.) Az egyes védekező szereknek a mikénti felhasználására és elkészítésére vonatkozó minden tudnivalót és egyéb növényi betegségekre és növényvédelemre vonatkozó szakszerű felvilágosítást készséggel ad meg a M. Kir. Növényélet és Kórtani Állomás Budapest, II., Debrői-út 17.

„Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!”

LEGÚJABB.

A görög nemzet ünnepele.

Athén, április 8.

(M. T. I.) A görög nemzeti ünnep alkalmával tegnap hálaadó istentisztelet volt a katedrálisban, melyen a királyi család is részt vett. Az uralkodó párt a közönség zajoson ünnepelte.

Görögök a genuai konferencián.

Athén, április 8.

(M. T. I.) A genuai görög delegáció Gunaris miniszterelnök vezetésével elindult Athénból.

Felújult a görög-török háború.

Athén, április 8.

(M. T. I.) Az athéni sajtó-tudósító iroda jelenti, a dolinai harc vonal csendes. Afjon-Karaisári fronton körülbelül 200 főnyi ellenséges osztag megtámadta az egyik előretolt állásunkat és az állás legénysége, némi erősítés igénybe vételével, megfutamatította a támadókat. A törökök vesztesége 2 halott és husz sebesült volt. A mi veszteségünk egy halott.

HIREK.

— **A sziv embere.** Nincs tisztább erény és nagyszerűbb talentum, mint akit leten azzal a tehetséggel áldott meg, hogy jószívű tud lenni. Ember nem látta, halandó nem ismerte bajokat, nyomorúságot is meglát, észrevesz és orvosol az ilyen, ott is jót tesz, ahol senki sem veszi észre, ott is, ahol csak a mindenekelőtt uralkodó Teremtő látja. Sokszorosan nemes vonás, ha az élet kiváltságosainak, a szerencsésen születetteknek is sajátja az irtalmas-zívűség, a könyörtelenség, mert noha világos, hogy az embert emberisége teszi emberré, még se igen általános a jószág tulajdona. Palatinus Jóska családjában mindenestre öröklött vonás a néppel való együttérzés, a hercegi sziv emberi dobbanása, szamaritanus tettekre lendülése. Most Szegedről tudatják a hírt, hogy ott ma a legboldogabb asszony Ördög József, volt „negyvenhatos” baka felesége. Férje hosszabb ideje gyengélkedik és bizonyos, gyakran ellátogatott hozzájuk a néklülőzött rossz anygala. A minap ezután vastag pénzeslevelet hozott nekik a posta. Szegény Ördögök, — akik ugyancsak szegény ördögök voltak — nem tudták elgondolni hirtelenében, honnan is pottyant a rokonságba ily váratlanul valamiféle pénzes rokon, mert eddig ilyet ugyan nem ismertek. Amikor kibontották a kincsesborítékot, látták csak, hogy Ördög József volt harctéri háborus parancsnoka — József királyi herceg, tábornagy tudta ki nagy szorultságukat és küldött nyomoruk enyhítésére több ezer koronát. Azóta mondom nincs boldogabb, megelégedettebb ember Szeged városában.

— **Kanonoki előléptetések.** A vesprémi székeskáptalannál dr. Rédey Gyula nagyprépost halála folytán előléptek: Kránitz Kálmán felszentelt püspök, olvasókanonok nagyprépostja; dr. Rada István éneklőkanonok olvasókanonokká, Káuzli Dezső örkanonok éneklőkanonokká, dr. Molnár Dénes székesegyházi főesperes örkanonokká, Adam Iván zalai főesperes székesegyházi főesperessé s hantai prépostja, dr. Simon György somogyi főesperes zalai főesperessé, dr. Csizsárik János pápai főesperes somogyi főesperessé, Perényi Antal segédsi főesperes pápai főesperessé, Bécsy Márton idősb mesterkanonok segédsi főesperessé. A megüresedett mesterkanonokságra Csóthy Géza murakereszturi apát és plébános nevezetett ki.

— **Légi közlekedés Páris és Bukarest között.** Bukarestből jelentik: Julius 14-én nyitják meg a rendszeres léghajóközlekedést Páris és Bukarest között Budapesten keresztül. A repülés Prágán át 15 óráig fog tartani, így Párisból még ugyanaz nap lehet Bukarestbe érkezni. Bukarestből Konstantinápolyba a repülés három óráig vesz igénybe. A bukaresti aerodrom egész Európában a legnagyobb lesz. Idővel az útvonal Kisenev felé is el fog ágazni.

— **Léngyeges áresés a budapesti marhavásáron.** Az utóbbi időben a huszárnak rendkívüli emelkedését a budapesti marhavásár okozta, amelyen főleg a jóvalutájú olaszok igen magas árakat fizettek a kiviteli céljaira vásárolt marhákért. A kormány most 10% kiviteli illetéket vetett ki a kiszállításra kerülő élőmarhára, ami az árakat a tegnapi vásáron már jótékonyan lemorzsolta. Amíg pár nappal ezelőtt 130 K-ért kelt a prima marha, a tegnapi vásáron a legjobb ökrörét 82—105 K-t fizettek csak kilónként. A középminőségű 62—80 koronáért, a silányabb 35—61 koronáért kelt. A kicsontozni való marha 28—31 K, a növendék-marha 56—56 K-ért kelt el.

A lakásrendelet kiegészítése.

A lakásépítés előmozdításáról és a bérbeadó megillető fölmondási jog kiterjesztéséről a kormányrendelet adott ki, amely a lakásrendelet kiegészítésül kimondja, hogy lakás, iroda, műterem, üzlet vagy emberi tartózkodásra használt egyéb épület vagy épületrész lebontására hatósági engedély szükséges. A lebontásnak csak akkor lehet helye, ha az épület vagy annak egy része olyan rozogant állapotban van, hogy javítással sem lehet jókarba helyezni, vagy ha a tulajdonos új épületet akar emélni. A tulajdonos a házban levő helyiségek bérletét új épület emelése végett a lakásrendeletben meghatározott eseteken kivül is fölmondhatja, ha igazolja, hogy az épület lebontására megkapta az előzetes elvi engedélyt. Emellett ráépítése esetében a fölmondási jog a tulajdonost csak az épület legfelső szintjén levő helyiségek bérletével szemben illeti meg. A bérlo kiköltözési költségét és a kiutalt másik lakás rendezőhatalának költségeit a fölmondó fél viseli.

A háromezerszáz koronás buzaár. Az árdarálás történetében is külön fejezetet jelent a buzaárak nagymértvű megdrágulása. A buza a napokban érte el a háromezer koronás árfolyamot és a tegnapi napon azt meghaladva 3100 koronával is keresték. Ilyen rekordárát még egyáltalában nem jegyezték a budapesti árutőzsdén.

Repülőgépen a föld körül. Londonból jelentik: Ross-Smith április 25-én világkörüli repülőútra szándékszik indulni. Reméli, hogy 240 órai repüléssel körülrepülheti a földet.

Egységesítik a közszolgálati alkalmazottak illetményeit. A kormány a közszolgálati alkalmazottak rendkívüli segélyének lejártáig, vagyis június hó végéig az illetményeket egységesíteni akarja. Értésülésünk szerint az illetmény összevonása és egységesítése eddig az időpontig feltétlenül be fog következni, s valószínűség szerint a közszolgálati alkalmazottak illetményeit az egységes rendezéssel képesítés és szolgálati idő figyelembe vételével három kategóriában állapítják meg. Az illetmény egységesítése azonban az illetmények jelenlegi mérvének emelésére nem vonatkozik.

Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kivetési lajstroma. A pápai 1921. évi nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kivetési lajstromát a veszprémi pénzügyigazgatóság érvényesítve előírás céljából leküldte. Ez a lajstrom Pápa város adóhivatalánál 8 napon át, 4-től 12-ig közzétehető, s a hivatalos órák alatt mindenki betekintheti. Az esetleges fellebbezések a veszprémi pénzügyigazgatósághoz címezve e hivatalnál is beadhatók.

Szerkesztői üzenetek.

F. P. Pusztamiska. Ha fiának tényleg meg van a Károly csapatkeresztje és ezt igazolni is tudja, úgy a választók névsorába feltétlenül felveendő. A hiba helyreigazítását kérjük a választókerületi székhelyén működő összeíró bizottságnál, még pedig mielőbb és személyesen. Ha a kihagyás szándékos rosszakarattól történik, az összeíró ellen tegyenek feljelentést. Szives üdvözlöt.

— **S. B. Ródkézöl.** Első levelére ép válaszában voltunk, midőn jött a második. Ilyen nagy dologban nem szabad türelmetlennek lenni. Ugy-e, ami késik nem mulik. Ha lehet, jövünk. Üdv.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsilavy Sándor.

Pápa, 1922. Főiskolai könyvnyomda.

**Jókai Mór utca 15. szám alatti
emeletes ház**

szabadkézből eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Tőzsde.

Berlin: 170. Newyork: 515.
Milano: 27.25. Prága: 9.92.
Budapest: 0.61. Zágráb 1.55.
Varsó: 0.13. Bécs: 0.06.
Osztrák bélyegzett: 0.07.

Valuták:

Napoleon: 31.90. Dollár: 850.
Francia frank: 77.15. Német márka: 2.92.
Lira: 44.50. Osztr. korona: 0.11.
Rubel: 00.48. Lei: 6.20.
Szokol: 16.45. Dinár: 10.27.
Lengyel márka: 00.23. Bécsikifizetés 0.11.

Terménytőzsde:

Buza, tiszav.: 3150. Buza, fejérm.: 3150.
Rozs: 2190. Takarmányárpa: 2400.
Sórárpa: 2500. Zab: 2350.
Tengeri: 2850. Repce: 4800.
Korpa: 1625.

Kertészeti és szállásügyi

munkálatok vezetésére, esetleg alkalmazásra vidékre is vállalkozik

HOLLÓ JENŐ Pápa,

földműves-iskola, külsőmajor.

Egy erős hatos gőzlokomobil teljes felszereléssel eladó május 1-ig.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Fülöp Ferenc tulajdonos, Pápadereskő.

(Veszprém megye.)

Kovácssegéd, ki a mezőgazdasági munkákban önállóan dolgozik s a benzinmotoros cséplőgéphez ért, **állandó munkát és cséplési időnyre azonnal alkalmazást nyer.** Fizetés megegyezés szerint.

Illés István,
Nemesgulács. (Zala m.)

HIRDETMÉNY.**A PÁPAI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG****LIX. üzetévi
RENDES KÖZGYÜLÉSÉT**

f. 1922. évi április 30-án vasárnap d. u. 3 órakor tartja meg Pápan, saját üzleti házában nagyteremben,

melyre a t. részvényesek azon figyelemzetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 27. §-a értelmében szavazati jogát csak a részvényes gyakorolhatja, aki a saját nevére legalább 60 nappal előbb ártir részvényét — le nem járt szelvényeivel együtt — illetve ideiglenes részvény-jegyét, a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal az intézet pénztárába leteszi.

Megjegyeztetik, hogy az alapszabályok 29. §-a értelmében 10 részvény jogosít egy szavazatra s 30-nál több szavazatot egy részvényes sem gyakorolhat.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése és az 1921. évi zárszámadás és mérleg tárgyalása, azok feletti határozathozatal s a felmentvény megadása.
2. Az elnök, alelnök, ügyész, igazgatósági tagok, főkönyvelő és pénztáros jutalékának megállapítása.
3. A felügyelő-bizottsági tagok tiszteletdíjának megállapítása.
4. Az igazgató-tanács tagjai tiszteletdíjának megállapítása.
5. A napibiztosi díj megállapítása a f. 1922-i rendes közgyűléstől az 1923-i rendes közgyűlésig.
6. Az intézeti tisztviselők és hivatalosolgák részére rendkívüli drágasági pótlék megállapítása.
7. A tiszta jövedelemnek az alapszabályok 16., 32., 143. és 144. §-ai alapján leendő felosztása.
8. Az alapszabályok 39., 56/1. és 138. §-ainak módosítása.
9. Az alapszabályok 30. §-a értelmében beadható indítványok tárgyalása.
10. Egy felügyelő-bizottsági tagnak két évi időtartamra való megválasztása.
11. Husz igazgató-tanácsagnak egy évre való megválasztása.

Egyidejűleg értesítetnek az érdekeltek, hogy a felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg s a közgyűlés elé terjesztendő igazgatósági és felügyelő-bizottsági évi jelentéseket a közgyűlést megelőző 8 napon át az intézet hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Kelt Pápan, 1922. évi március hó 24. napján.

A Pápai Takarékpénztár igazgatósága.

Hornyolt cementeserép

kapható

KUNT TESTVÉREK

építőmestereknél. PÁPA, Kertsor-utca 27.

**ELSŐ KERESZTÉNY
BIZTOSÍTÓ INTÉZET Rt.**

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás, előfordul ocsó díjtételekkel és kedvező feltételekkel **fűbiztosításokat, jégbiztosításokat, betörés-es-lopás biztosításokat, élel- és népbiztosításokat.**

Más társ-ságnál érvényben levő biztosításokat teljes felelősség mellett vesz át.

Igazgatóság:

Budapest, IV., Fővám-tér 2., félem.

Főkérelmések székhelyek: Budapest, Győr, Debrecen.
Kirendeltségek: Szombathely, Kaposvár, Szekesvárt,
Sziged, Füzegtom, Kiskunfélegyháza, Nyiregyháza, Eger,
Czegled, Kecskemet és Pápa.

500.000 darab

elsőrendű szokványminőségű garantált fajtszta

„NOVA“ gyöngyfehér sima szállóveszsző

százankénti csomagolással

egyszázötven korona.

Hederics István

gazdálkodó, — Tótszerdahely. (Zalamegye.)

Egy munkás,

aki négy vagy öt hajlék lepadlószósára, esetleg stukátorhúzásra vállalkozik, azonnali alkalmazást nyerhet nálam.

Sikos Lajos

Vid. — U. p. Nagyalásony.